

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 14. novembra 2018*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Štátna pomoc – Pomoc vyhlásená za protiprávnu a nezlučiteľnú so spoločným trhom – Povinnosť vymáhania – Rozsudok Súdneho dvora o určení nesplnenia povinnosti – Podnik, ktorý vykonáva civilné a zároveň aj vojenské činnosti – Nevykonanie – Základné bezpečnostné záujmy členského štátu – Článok 346 ods. 1 písm. b) ZFEÚ – Peňažné sankcie – Penále – Paušálna pokuta – Platobná schopnosť – Faktor ‚n‘ – Faktory, ktoré sú základom posúdenia platobnej schopnosti – Hrubý domáci produkt – Váženie hlasov členského štátu v Rade Európskej únie – Nové pravidlá hlasovania v Rade“

Vo veci C-93/17,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ, podaná 22. februára 2017,

Európska komisia, v zastúpení: A. Bouchagiar a B. Stromsky, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Helénskej republike, v zastúpení: K. Boskovits a A. Samoni-Rantou, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredsedníčka Súdneho dvora R. Silva de Lapuerta, vykonávajúca funkciu predsedníčky prvej komory, sudcovia J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev (spravodajca), C. G. Fernlund a S. Rodin,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: R. Schiano, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. marca 2018,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 16. mája 2018,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: gréčtina.

Rozsudok

1 Európska komisia svojou žalobou navrhuje, aby Súdny dvor:

- konštatoval, že Helénska republika si tým, že neprijala všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku z 28. júna 2012, Komisia/Grécko (C-485/10, neuverejnený, ďalej len „rozsudok o určení nesplnenia povinností“, EU:C:2012:395), nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ,
- zaviazal Helénsku republiku, aby uhradila Komisii denné penále odo dňa vyhlásenia rozsudku v tejto veci až do vykonania rozsudku o určení nesplnenia povinnosti vo výške 34 974 eur za omeškanie s vykonaním rozsudku o určení nesplnenia povinnosti,
- uložil Helénskej republike povinnosť zaplatiť Komisii paušálnu pokutu, ktorej výška sa vypočíta vynásobením dennej sumy 3 828 eur počtom dní, počas ktorých pretrvávalo porušenie, a to od vyhlásenia rozsudku o určení nesplnenia povinnosti do dátumu, keď zo strany tohto členského štátu skončí porušenie, alebo ak k skončeniu porušenia nedôjde, do dňa vyhlásenia rozsudku v tejto veci, a
- uložil Helénskej republike povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny rámec

2 Článok 346 ods. 1 písm. b) ZFEÚ stanovuje:

„Ustanovenia zmlúv nebránia použitiu nasledujúcich pravidiel:

...

- b) každý členský štát môže prijať opatrenia, ktoré pokladá za nevyhnutné na ochranu základných záujmov vlastnej bezpečnosti a ktoré sú späté s výrobou zbraní, munície a bojového materiálu alebo obchodu s nimi; tieto opatrenia nesmú nepriaznivo ovplyvniť podmienky hospodárskej súťaže na vnútornom trhu výrobkov, ktoré nie sú určené zvlášť na vojenské účely.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 3 Spoločnosť Hellenic Shipyards SA (Ellinika Nafpigeia AE, ďalej len „ENAE“), ktorá vlastní grécku civilnú a vojenskú lodenicu so sídlom v Skaramagkase (Grécko), sa špecializovala na výrobu vojenských lodí. Počas roku 1985 ENAE ukončila svoje činnosti a vstúpila do likvidácie. V septembri 1985 Elliniki Trapeza Viomichanikis Anaptixeos AE (ďalej len „ETVA“), grécka banka vo vlastníctve gréckeho štátu, získala ENAE. Dňa 18. septembra 1995 ETVA predala 49 % akcií ENAE zamestnancom tejto spoločnosti.
- 4 V roku 1998 v rámci projektu modernizácie svojej ponorkovej flotily Helénska republika uzavrela s ENAE jednak zmluvu nazvanú „Archimedes“ na stavbu troch ponoriek „HDW triedy 214“, ako aj na opciu zhotovenia štvrtej a jednak zmluvu nazvanú „Neptún II“ na modernizáciu troch ponoriek „HDW triedy 209“.
- 5 V priebehu roku 2001 sa Helénska republika rozhodla privatizovať ENAE. Dňa 11. októbra 2001 bola podpísaná dohoda o predaji akcií ENAE medzi ETVA a zamestnancami ENAE na jednej strane a konzorciom, ktoré tvorili Howaldtswerke -Deutsche Werft GmbH (ďalej len „HDW“) a Ferrostaal AG

(ďalej spoločne len „HDW-Ferrostaal“), na druhej strane. HDW-Ferrostaal s cieľom riadiť ich účasť v ENAE vytvorilo Greek Naval Shipyard Holding (Elliniki Nafpigokataskevastiki AE Chartofylakeiou, ďalej len „GNSH“), ktorú vlastní rovným dielom HDW a Ferrostaal.

- 6 V januári 2005 ThyssenKrupp AG kúpila HDW. V novembri 2005 ThyssenKrupp získala akcie GNSH, ktoré mala v držbe spoločnosť Ferrostaal. Od uvedeného dátumu ThyssenKrupp vlastnila všetky spoločenské podiely a kontrolovala ENAE. GNSH a ENAE boli integrované do ThyssenKrupp Marine Systems AG, divízie ThyssenKrupp, ktorá sa špecializuje na systémy vojenských námorných plavidiel a špecializovaných obchodných lodí.
- 7 V tomto kontexte Helénska republika v období medzi rokmi 1996 až 2003 prijala niekoľko opatrení pozostávajúcich z kapitálových vkladov, záruk a úverov v prospech spoločnosti ENAE, ktoré boli predmetom viacerých rozhodnutí Rady Európskej únie a Komisie.
- 8 Dňa 2. júla 2008 Komisia prijala rozhodnutie 2009/610/ES z 2. júla 2008 o opatreniach C 16/04 (ex NN 29/04, CP 71/02 a CP 133/05), ktoré Grécko prijalo v prospech Helénskych lodeníc (Ú. v. EÚ L 225, 2009, s. 104), ktorého články 2, 3, 8, 9 a 11 až 15 stanovujú, že tieto opatrenia predstavujú pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom.
- 9 Podľa článkov 5 a 6 tohto rozhodnutia bola pomoc, ktorá je tam špecifikovaná, napriek jej predchádzajúcemu schváleniu Komisiou uplatnená zneužívajúcim spôsobom, na základe čoho sa musí vymáhať.
- 10 Podľa článku 16 rozhodnutia 2009/610 kompenzačná záruka, ktorú ETVA poskytla pre HDW-Ferrostaal, stanovujúca náhradu škody tejto spoločnosti za každú štátnu pomoc, ktorá sa vymôže od ENAE, predstavuje pomoc poskytnutú v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom. Túto záruku preto bolo potrebné okamžite zrušiť.
- 11 Konštatujúc, že pomoc, ktorá sa má vymôcť, zvýhodňovala iba civilné činnosti ENAE, Komisia v článku 17 uvedeného rozhodnutia rozhodla, že táto pomoc sa musí vymáhať z civilnej časti aktív tejto spoločnosti.
- 12 Článok 18 rozhodnutia 2009/610 ukladá Helénskej republike povinnosť pristúpiť k okamžitému vymáhaniu pomoci vymedzenej v článkoch 2, 3, 5, 6, 8, 9 a 11 až 15 tohto rozhodnutia. Podľa tohto článku 18 Helénska republika musí prijať opatrenia potrebné na vykonanie uvedeného rozhodnutia v lehote štyroch mesiacov od dátumu jeho oznámenia, teda od 13. augusta 2008.
- 13 Helénska republika vzhľadom na zložitú ekonomickú situáciu spoločnosti ENAE uviedla, že vymożenie predmetnej pomoci v celom rozsahu by mohlo spôsobiť úpadok spoločnosti ENAE a tým ovplyvniť jej vojenské činnosti vrátane stavby a modernizácie ponoriek „HDW triedy 214“ a „HDW triedy 209“, na základe čoho mohlo viesť k ohrozeniu ochrany základných záujmov bezpečnosti Helénskej republiky podľa článku 346 ZFEÚ. S cieľom vyhnúť sa takej možnosti Komisia, Helénska republika a ENAE po rokovaní v období od júna do októbra 2010 a záväzných prísluboch zo strany ENAE a Helénskej republiky z dátumov 27. a 29. októbra 2010 dospeli k dohode, podľa ktorej sa rozhodnutie 2009/610 považuje za vykonané riadne, pod podmienkou splnenia nasledujúcich záväzkov:
 - prerušenie civilných činností ENAE na obdobie pätnástich rokov od 1. októbra 2010,
 - aktíva súvisiace s civilnými činnosťami ENAE sa predajú a výnos z predaja sa vyplatí gréckym orgánom. Pokiaľ dražby nepovedú k predaju všetkých alebo časti týchto civilných aktív, ENAE ich prevedie gréckemu štátu z titulu alternatívneho výkonu povinnosti vymáhania predmetnej pomoci. V tom prípade bude grécky štát povinný zabezpečiť, že žiadne z uvedených aktív nebude znova nadobudnuté spoločnosťou ENAE alebo jej súčasnými či budúcimi akcionármi počas vyššie uvedeného obdobia 15 rokov,

- ENAE sa vzdá koncesie suchého doku, ktorého použitie nie je potrebné na pokračovanie v jej vojenských činnostiach. Grécky štát zabezpečí, že táto koncesia a pozemok, ktorého sa týka, nebudú znovu nadobudnuté spoločnosťou ENAE alebo jej súčasnými či budúcimi akcionármi počas vyššie uvedeného obdobia 15 rokov,
 - ENAE sa vzdá nároku na kompenzačnú záruku uvedenú v článku 16 rozhodnutia 2009/610 a nezačne žiadne konanie založené na tejto záruke ani s ňou súvisiace konanie. Helénska republika musí namietnuť neplatnosť tejto záruky pred každou súdnou alebo mimosúdnou inštanciou,
 - do šiestich mesiacov od akceptovania zoznamu záväzkov Komisiou jej Helénska republika predloží dôkazy o vrátení suchého doku gréckemu štátu a aktualizované informácie o dražbe civilných aktív ENAE. Helénska republika bude okrem toho každoročne informovať Komisiu o vývoji vymáhania nezlučiteľnej pomoci vrátane predloženia dôkazov o skutočnosti, že ENAE už nepokračuje v civilných činnostiach, informácií o vlastníctve a používaní aktív vrátených gréckemu štátu, ako aj o používaní pozemku, ktorého sa týka koncesia suchého doku.
- 14 Domnievajú sa, že Helénska republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z rozhodnutia 2009/610, Komisia podala 8. októbra 2010 podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ žalobu o nesplnenie povinnosti proti Helénskej republike, ktorou sa domáhala určenia, že Helénska republika v stanovených lehotách neprijala všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím.
- 15 Listom z 1. decembra 2010 Komisia informovala Helénsku republiku, že pokiaľ by záväzky vymenované v bode 13 tohto rozsudku boli skutočne vykonané, Komisia by považovala rozhodnutie 2009/610 za plne vykonané. Komisia v tomto liste výslovne spresnila, že aktíva ENAE určené na výkon jej civilných činností musia byť predané alebo prevedené gréckemu štátu v lehote šiestich mesiacov od doručenia tohto listu.
- 16 Súdny dvor 28. júna 2012 svojím rozsudkom, ktorým sa konštatovalo nesplnenie povinnosti, rozhodol, že Helénska republika si tým, že v stanovenej lehote neprijala všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozhodnutia 2009/610, a tým, že Komisii v stanovenej lehote nepredložila informácie uvedené v článku 19 tohto rozhodnutia, nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 2, 3, 5, 6, 8, 9 a 11 až 19 uvedeného rozhodnutia.

Konanie pred podaním žaloby

- 17 Po vyhlásení rozsudku, ktorým sa určilo nesplnenie povinnosti, si útvary Komisie vymenili s Helénskou republikou viacero listov týkajúcich sa napredovania s vymáhaním nezlučiteľnej pomoci.
- 18 Grécky parlament v tejto súvislosti prijal zákon č. 4099/2012, ktorý nadobudol účinnosť 20. decembra 2012. Jeho článok 169 ods. 2 stanovuje, že „dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa výlučné právo užívania, priznané [ENAE] článkom 1 ods. 15 zákona č. 2302/1995... v znení doplnenom článkom 6 ods. 1 zákona č. 2941/2011, ruší v rozsahu, v akom sa týka časti štátneho pozemku ABK 266 s plochou... (216 663,985 m²) uvedenou [na topografickej mape uverejnenej v prílohe I tohto zákona], ako aj pobrežnej oblasti nachádzajúcej sa pred vyššie uvedeným verejným pozemkom ABK.“
- 19 Dňa 11. januára 2013 ENAE a jej vlastníci k tomuto dátumu podali na Medzinárodnom rozhodcovskom súde Medzinárodnej obchodnej komory (ďalej len „rozhodcovský súd ICC“) žalobu o náhradu škody proti Helénskej republike z dôvodu údajného porušenia, po prvé, rámcovej dohody (*Framework Agreement*) uzatvorenej v marci 2010 medzi Helénskou republikou, ENAE HDW, ThyssenKrupp a Abu Dhabi Mar LLC, ktorá v priebehu roka 2009 kúpila 75,1 % akcií ENAE vo vlastníctve spoločnosti ThyssenKrupp, ktorej článok 11 sa odvoláva na povinnosť Helénskej republiky vymáhať štátnu pomoc, po druhé, vykonávacie dohody (*Implementation Agreement*) medzi tými istými

zmluvnými stranami tejto rámcovej dohody, ktorá mala riešiť viaceré spory týkajúce sa plnenia zmlúv „Archimedes“ a „Neptún II“, a po tretie, zmlúv o stavbe a modernizácii ponoriek uzavretých v rámci týchto dohôd. Helénska republika podala 23. apríla 2014 pred rozhodcovským súdom ICC tiež žalobu o náhradu škody proti spoločnosti ENAE a jej akcionárom za porušenie vykonávacej dohody a zmlúv o stavbe a modernizácii ponoriek, a najmä povinnosti dodať ponorky za stanovených podmienok a v stanovených lehotách.

- 20 Grécky parlament okrem toho prijal zákon č. 4237/2014, ktorý nadobudol účinnosť 12. februára 2014 a ktorého článok 12 stanovuje, že vzhľadom na záujmy národnej bezpečnosti Helénskej republiky sa pokračovanie v akejkolvek forme nútenej exekúcie na hnutelný a nehnuteľný majetok ENAE prerušuje.
- 21 Helénska republika vzhľadom na skutočnosť, že ENAE nedodržala svoje zmluvné záväzky na zabezpečenie potrebných operačných kapacít potrebných pre národnú obranu a bezpečnosť, zadala prostredníctvom článku 26 zákona č. 4258/2014, ktorý nadobudol účinnosť 14. apríla 2014, projekt týkajúci sa stavby a modernizácie ponoriek vojenskému námorníctvu. Toto ustanovenie tiež uvádzalo, že vojenské námorníctvo bude pokračovať v prácach na ponorkách v zariadeniach spoločnosti ENAE bez protiplnenia a zaplatí mzdu a príspevky na sociálne zabezpečenie zamestnancov za ich prácu.
- 22 Dňa 27. novembra 2014, domnievajúc sa, že rozhodnutie 2009/610 ešte nebolo vykonané, Komisia zaslala gréckym orgánom výzvu podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ, v ktorej im poskytla dvojmesačnú lehotu na jeho vykonanie.
- 23 Prostredníctvom výzvy Komisia poznamenala, že grécke orgány nevy mohli sumu nezlučiteľnej pomoci ani neposkytli Komisii informácie o vykonaní rozhodnutia 2009/610.
- 24 Grécke orgány odpovedali na výzvu listom z 23. januára 2015. Na jednej strane v ňom poukázali na obštrukčný prístup a na absenciu akejkoľvek spolupráce zo strany spoločnosti ENAE pri plnení záväzkov uvedených v liste z 1. decembra 2010. Na druhej strane uviedli, že je potrebné, aby ENAE ostala činná ešte počas 18 až 20 mesiacov na účely toho, aby vojenské námorníctvo mohlo v zariadeniach spoločnosti ENAE dokončiť stavbu a modernizáciu ponoriek v zmysle zmlúv „Archimedes“ a „Neptún II“.
- 25 Grécke orgány zaslali spoločnosti ENAE 4. decembra 2015 príkaz na vrátenie sumy vo výške 523 352 889,23 eura, čo predstavovalo asi 80 % sumy, ktorá sa mala vymôcť, vrátane úrokov až k 30. novembru 2015. Dňa 5. februára 2016 ENAE podala žalobu na Dioikitiko Protodikeio Athinon (Správny súd prvého stupňa, Atény, Grécko) smerujúcu k zrušeniu tohto príkazu na vymáhanie. V priebehu marca 2016 prijali grécke daňové orgány vykonávacie akty k uvedenému príkazu na vymáhanie. Dňa 13. apríla 2016 ENAE podala námietku pred tým istým súdom proti týmto vykonávacím aktom. Dňa 23. mája 2016 ENAE podala pred uvedeným súdom návrh na odklad výkonu vyššie uvedených aktov. Komisia v postavení *amicus curiae* spolupracovala v týchto konaniach v zmysle článku 29 ods. 2 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 [ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 9).
- 26 Dňa 29. septembra 2016 Dioikitiko Protodikeio Athinon (Správny súd prvého stupňa, Atény) zamietol žiadosti o odklad výkonu, ktoré podala ENAE.
- 27 V nadväznosti na toto odmietnutie grécke orgány začali 3. februára 2017 konanie o nútenej exekúcii na civilné aktíva ENAE. Dňa 6. februára 2017 tieto orgány prišli k zaisteniu peňažných prostriedkov v troch bankách, v ktorých mala ENAE založené účty. Helénska republika však nevy mohla žiadnu sumu vzhľadom na predchádzajúce zaistenia pohľadávok vykonané inými veriteľmi a z dôvodu ťažkej finančnej situácie tohto podniku.

- 28 Súbežne s tým 12. mája 2016 ENAE a jej akcionári požiadali rozhodcovský súd ICC o nariadenie predbežných opatrení proti vnútroštátnym administratívnym aktom prijatým gréckymi orgánmi v decembri 2015 a marci 2016 na vymożenie predmetnej štátnej pomoci. Rozhodcovský súd ICC zamietol tento návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Navrhli tiež rozhodcovskému súdu ICC, aby gréckym orgánom zakázal začať počas rozhodcovského konania akékoľvek konkurzné konanie voči ENAE.
- 29 Uznesením o predbežnom opatrení z 5. augusta 2016 rozhodcovský súd ICC zamietol tento návrh spoločnosti ENAE a jej akcionárov, pričom uvádzal, že nemôže zasahovať do výkonu rozhodnutia 2009/610. Rozhodol však, že vrátenie pomoci by mohlo spôsobiť úpadok spoločnosti ENAE, a preto zakázal Helénskej republike prijať opatrenie o znárodnení tejto spoločnosti, prevziať správu uvedenej spoločnosti pod svoju kontrolu alebo začať voči tejto spoločnosti a jej aktívam konkurzné konanie bez toho, aby bol o tom vopred informovaný.
- 30 Dňa 13. februára 2017 grécke orgány informovali Komisiu o svojom úmysle podriaďiť ENAE postupu osobitnej likvidácie podľa zákona č. 4307/2014, ktorý nadobudol účinnosť 15. novembra 2014 (ďalej len „osobitná správa“), a požiadali o stretnutie s Komisiou s cieľom prerokovať podmienky realizácie tohto postupu.
- 31 Za týchto podmienok Komisia podala 22. februára 2017 túto žalobu.

Vývoj po podaní žaloby na Súdny dvor

- 32 Stretnutie týkajúce sa podriadenia ENAE osobitnej správe sa konalo 8. marca 2017. Na tomto stretnutí grécke orgány predložili Komisii podrobný plán s cieľom podriaďiť ENAE osobitnej správe.
- 33 Dňa 21. marca 2017 boli zabavené dva plávajúce doky vo vlastníctve ENAE.
- 34 Dňa 10. apríla 2017 podala ENAE na rozhodcovský súd ICC návrh na nariadenie predbežného opatrenia sledujúci prijatie ochranných opatrení, ktoré by gréckym orgánom zakázali podriaďiť túto spoločnosť postupu osobitnej správy podľa zákona č. 4307/2014. Rozhodcovský súd ICC v rozhodnutí z 27. júna 2017 pripomenul, že jeho rozsudok bude bezprostredne vydaný. Rozhodol teda, že začatie postupu osobitnej správy voči spoločnosti ENAE by malo za následok zbavenie akcionárov spoločnosti ENAE ich kontroly nad spoločnosťou a že osobitný správca, vybraný veriteľmi, by mohol prijať rozhodnutia ovplyvňujúce postavenie spoločnosti ENAE v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovský súd ICC v tomto kontexte rozhodol, že grécke orgány by sa mali až do prijatia konečného rozhodnutia zdržať akékoľvek opatrenia na vymáhanie, ktoré by priamo alebo nepriamo viedlo k zmene kontroly nad riadením ENAE, vrátane konkurzných konaní a podriadenia tejto spoločnosti osobitnej správe.
- 35 Dňa 29. júna 2017 zaslali grécke orgány spoločnosti ENAE list, v ktorom ju vyzvali na zaplatenie zostávajúcich 20 % sumy pomoci, ktorá sa mala vymôcť, vrátane úrokov až do 30. júna 2017, a síce sumy 95 098 200,99 eura. Vzhľadom na to, že nedošlo k zaplateniu tejto sumy, daňové orgány boli poverené vymáhať túto sumu listom Ypourgeio Oikonomias kai Anaptyxis (Ministerstvo hospodárstva a rozvoja, Grécko) z 31. júla 2017.
- 36 Dňa 12. októbra 2017 začali grécke orgány pred gréckymi súdmi konanie s cieľom podriaďiť ENAE postupu osobitnej správy stanovenému v článku 68 zákona č. 4307/2014, ktorý nadobudol účinnosť 15. novembra 2014.
- 37 V priebehu konania Súdny dvor vyhovel trom žiadam Helénskej republiky týkajúcim sa predloženia nových dokumentov podľa článku 128 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora. Komisii bola zakazdým určená lehota, aby sa jej umožnilo zaujať stanovisko k týmto dokumentom.

- 38 Z uvedených dokumentov vyplýva, že po prvé, Monomeles Protodikeio Athinon (Súd prvého stupňa rozhodujúci samosudcom, Atény, Grécko) svojím rozsudkom č. 725/2018 z 8. marca 2018 vyhovel návrhu gréckych orgánov, dal ENAE pod osobitnú správu a vymenoval osobitného správcu.
- 39 Po druhé, tie isté dokumenty poukazujú na skutočnosť, že nezávislý orgán verejných príjmov sa 26. marca 2018 prostredníctvom prihlásenia pohľadávky vykonaného 22. marca 2018 pokúsil predložiť osobitnému správcovi pohľadávky Helénskej republiky týkajúce sa vrátenia dotknutej pomoci v rámci postupu osobitnej správy tejto spoločnosti. Konkrétnejšie, tento orgán prihlásil sumu 713 883 282,19 eura s príslušenstvom splatným kvôli oneskorenému splateniu pohľadávky. Táto suma zahŕňa sumy 524 896 095,75 eura a 95 171 888,92 eura, ktoré grécky štát musí vymôcť, aby splnil rozhodnutie 2009/610, a tým rozsudok, ktorým sa určilo nesplnenie povinnosti.
- 40 Osobitný správca prijal oznámenie všetkých týchto opatrení prostredníctvom doporučeného listu podaného na pošte.
- 41 Po tretie, z dokumentov predložených Helénskou republikou podľa článku 128 ods. 2 rokovacieho poriadku vyplýva, že 26. júna 2018 prostredníctvom protokolu o odovzdaní ENAE zastúpená svojím osobitným správcom previedla vlastníctvo k pozemku ABK 266, ako aj k časti pobrežia nachádzajúcej sa pred ním na spoločnosť Etaireia Akiniton Dimosiou A.E. (Spoločnosť štátne nehnuteľnosti, a. s., ďalej len „ETAD“).

O nesplnení povinnosti

Argumentácia účastníkov konania

- 42 Komisia vytýka Helénskej republike, že neprijala opatrenia, ktoré si vyžaduje vykonanie rozsudku o určení nesplnenia povinnosti, keďže prešlo niekoľko rokov od prijatia rozhodnutia 2009/610, ako aj vyhlásenia tohto rozsudku bez toho, aby grécke orgány vymohli predmetnú štátnu pomoc od ENAE.
- 43 V prvom rade Komisia uvádza, že Helénska republika neprijala všetky opatrenia, ktoré sú v zásade potrebné na vykonanie rozhodnutia, akým je rozhodnutie 2009/610.
- 44 Grécke orgány totiž zavedením moratória uvedeného v článku 12 zákona č. 4237/2014 sťažili vymáhanie pomoci.
- 45 Až v decembri 2015 a marci 2016 grécke orgány prijali vnútroštátne správne akty s cieľom vykonať čiastočné vymáhanie štátnej pomoci od ENAE. Tieto akty však nevedli k vymoženiu žiadnej sumy od tohto podniku.
- 46 V druhom rade Komisia tvrdí, že Helénska republika nedodržala záväzky, ktoré sú uvedené v liste z 1. decembra 2010, ktoré sa považujú za alternatívnu metódu vykonania rozhodnutia 2009/610.
- 47 V tejto súvislosti Komisia, po prvé, uvádza, že predaj civilných aktív ENAE sa neuskutočnil a že ENAE namietala voči zoznamu civilných aktív.
- 48 Po druhé, Komisia uvádza, že hoci grécky parlament schválil zákon o vrátení suchého doku, Helénska republika ešte nepredložila príslušnú mapu presne uvádzajúcu vrátenú zónu ani dôkaz toho, že pozemky už ENAE nepoužíva.
- 49 Po tretie, okrem rozhodnutia, ktoré prijala správna rada ENAE 14. apríla 2010, podľa ktorého tento podnik zastavil svoje civilné činnosti, grécke orgány nepredložili žiadny dôkaz o tom, že uvedený podnik sa zdržal akejkoľvek civilnej činnosti od dátumu tohto rozhodnutia.

- 50 Po štvrté, tieto orgány nikdy nezaslali dokumenty, ktoré preukazujú, že kompenzačná záruka uvedená v článku 16 rozhodnutia 2009/610 bola zrušená a že nebola nikdy použitá.
- 51 Po piate, uvedené orgány nikdy nepredložili správu o stave vykonávania tohto rozhodnutia.
- 52 Po šieste, Komisia pripomína, že jediným prostriedkom obrany, na ktorý sa môže odvolávať Helénska republika, je dôvod založený na absolútnej nemožnosti riadne vykonať rozhodnutie 2009/610, tým, že preukáže neexistenciu vymáhateľných aktív. V takom prípade by členský štát musel vyvolať likvidáciu a definitívne ukončenie činnosti podniku, ktorý je príjemcom pomoci.
- 53 V prejednávanej veci sa grécke orgány nikdy nedovoľovali absolútnej nemožnosti vymôcť predmetnú pomoc. Na jednej strane sa obmedzili na tvrdenie, že úplné vymoženie by malo za dôsledok likvidáciu lodeníc, čo by malo negatívny dosah na záujmy národnej obrany, a na druhej strane nevymoženie pripisovali obštrukciám zo strany ENAE, hoci také obštrukcie neodôvodňujú nevykonanie rozhodnutia 2009/610.
- 54 Pokiaľ ide o záujmy národnej obrany, na ktoré sa odvoláva Helénska republika, ktoré sa týkajú len stavby ponoriek pre vojnové námorníctvo v zariadeniach ENAE, Komisia poznamenáva, že výnimka stanovená v článku 346 ZFEÚ sa týka výnimočných a jasne stanovených prípadov, a preto nepodlieha extenzívnemu výkladu. Tomuto členskému štátu preto prislúcha preukázať, že táto výnimka je potrebná na ochranu jeho základných bezpečnostných záujmov.
- 55 V tomto kontexte Komisia spochybňuje dôvodnosť bezpečnostných záujmov, na ktoré sa odvoláva Helénska republika. Grécke orgány nikdy nevysvetlili, prečo by sa stavba a modernizácia ponoriek musela nevyhnutne uskutočniť v zariadeniach spoločnosti ENAE a nie v zariadeniach iných gréckych lodeníc, a to najmä po tom, ako bol v zmysle článku 26 zákona č. 4258/2014 vojnovému námorníctvu zadaný projekt stavby a modernizácie ponoriek.
- 56 Helénska republika odpovedá, že prijala všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku o určení nesplnenia povinnosti.
- 57 Uvedený členský štát poznamenáva, že článok 12 zákona č. 4237/2014 nie je opatrením, ktoré by ešte viac sťažilo vymáhanie predmetnej pomoci, pretože prerušenie nútej exekúcie proti aktívam ENAE stanovené v tomto článku sa uplatní len v rozsahu, v akom má nútená exekúcia vplyv na stavbu a údržbu ponoriek vojnového námorníctva, čo je v súlade s článkom 346 ods. 1 písm. b) ZFEÚ. Okrem toho okolnosť, že grécke orgány nakoniec prijali vykonávacie opatrenia proti ENAE, preukazuje, že článok 12 tohto zákona nebráni prikrôčiť k takému vymáhaniu.
- 58 Helénska republika sa ďalej dovoľáva svojich základných bezpečnostných záujmov v zmysle článku 346 ods. 1 písm. b) ZFEÚ, pričom tvrdí, že vymáhanie nesmie brániť pokračovaniu vojenských činností najväčších a najproduktívnejších lodeníc v Grécku ani širokej miere voľnej úvahy, ktorú má pri výbere opatrení, ktoré považuje za potrebné.
- 59 Helénska republika nemôže vyvolať úpadok ENAE, keďže toto konanie by ovplyvnilo všetky aktíva tohto podniku a ohrozilo riadne pokračovanie vojenských činností lodeníc, a tým aj obranné schopnosti tohto členského štátu. Z týchto dôvodov grécke orgány uprednostnili vykonávanie záväzkov, ktoré uvádza list z 1. decembra 2010.
- 60 V tejto súvislosti Helénska republika, pokiaľ ide o predaj civilných aktív ENAE, poznamenáva, že narazila na obštrukcie tejto spoločnosti, ktorá nesúhlasila so zoznamom civilných aktív určených na predaj.
- 61 V dôsledku týchto obštrukcií grécke orgány adresovali uvedenej spoločnosti príkazy na vymáhanie a príkazy na zaistenie pohľadávok.

- 62 Keďže tieto opatrenia nezakladali žiadnu kompenzáciu z dôvodu skorších zaistení pohľadávok iných veriteľov a zjavnej neexistencie dostatočných aktív ENAE, grécke orgány sa domnievali, že bolo potrebné podriaďiť túto spoločnosť osobitnej správe podľa ustanovení zákona č. 4307/2014. Podľa Helénskej republiky po zadaní činností stavby ponoriek vojnovému námorníctvu grécke orgány mohli proti ENAE prijať opatrenia na likvidáciu bez ohrozenia vykonávania vojenských programov.
- 63 V tomto kontexte Helénska republika uvádza, že podriadenie ENAE osobitnej správe je vhodným opatrením na likvidáciu tejto spoločnosti, keďže toto opatrenie je plne v súlade s požiadavkami práva Únie, pretože konanie umožňuje verejnú dražbu celých odvetví alebo izolovaných aktív uvedenej spoločnosti alebo ich častí na zodpovednosť nezávislého správcu a pod súdnou kontrolou. Toto konanie o osobitnej správe, ktoré môže byť ukončené v lehote dvanástich mesiacov od vymenovania osobitného správcu, zabezpečuje prinajmenšom rovnaké záruky, ako sú záruky bežného konkurzného konania, a vyznačuje sa oveľa vyššou rýchlosťou a transparentnosťou. Uvedené konanie umožňuje vyhnúť sa znehodnoteniu predmetných aktív a zaručuje predaj vojenských aktív ENAE ako jednotného odvetvia v súlade so základnými bezpečnostnými záujmami Helénskej republiky.
- 64 Pokiaľ ide o vrátenie pozemkov pridelených ENAE na jej výlučné užívanie, Helénska republika uvádza, že 20. decembra 2012 bolo právo na užívanie týchto pozemkov zrušené článkom 169 ods. 2 zákona č. 4099/2012. Helénska republika tvrdí, že kópie prepisu v územne príslušnej kancelárii registra nehnuteľností oznámené Komisii ukazujú, že uvedené pozemky boli vrátené. Podľa tohto členského štátu okolnosť, že tie isté pozemky už ENAE nepoužíva, vyplýva zo skutočnosti, že tento podnik nevykonáva žiadnu civilnú činnosť od roku 2010.
- 65 Okrem toho Helénska republika zastáva názor, že vrátenie predmetných pozemkov je opatrením na vykonanie rozhodnutia 2009/610, pretože za absencie dostatočných aktív sú grécke orgány povinné prikrčiť k likvidácii všetkých civilných aktív ENAE. Tento členský štát popri tom tvrdí, že ohodnotenie tých istých pozemkov v cenách z roku 2008 ukazuje, že predstavujú 60 % celkovej hodnoty civilných aktív ENAE alebo 58 % nevojenskej infraštruktúry lodeníc. Vzhľadom na tento výpočet predaj civilných aktív ENAE sa v skutočnosti týka iba malej časti hodnoty civilného odvetvia tohto podniku.
- 66 Pokiaľ ide o ukončenie civilných činností ENAE, Helénska republika tvrdí, že správna rada tejto spoločnosti výslovne prijala rozhodnutie k tomuto bodu, pričom nové riadiace orgány uvedenej spoločnosti pri viacerých príležitostiach potvrdili, že ENAE už nevykonáva žiadnu civilnú činnosť od kalendárneho roka 2010. Tento členský štát dodáva, že ENAE po 30. septembri 2011 neuverejnila účtovnú závierku z dôvodu svojej zlej ekonomickej situácie.
- 67 Nakoniec, pokiaľ ide o kompenzačnú záruku uvedenú v článku 16 rozhodnutia 2009/610, Helénska republika uvádza, že je to ENAE, kto ju musí vypovedať. Okrem toho tento členský štát konštatuje, že otázka uplatnenia tejto záruky nevznikla v žiadnom konaní, takže grécke orgány sa nemohli dovolávať jej neplatnosti.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 68 Na úvod treba pripomenúť, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že členský štát, ktorému je určené rozhodnutie, ktoré ho zaväzuje vymáhať protiprávnu pomoc vyhlásenú za nezlučiteľnú so spoločným trhom, je povinný podľa článku 288 ZFEÚ prijať všetky vhodné opatrenia na zabezpečenie vykonania tohto rozhodnutia. Musí pristúpiť k účinnému vymáhaniu dlžných súm na účely odstránenia skreslenia hospodárskej súťaže spôsobenej konkurenčnou výhodou, ktorú táto pomoc poskytuje (rozsudok z 9. novembra 2017, Komisia/Grécko, C-481/16, neuverejnený, EU:C:2017:845, bod 23).

- 69 Vymáhanie protiprávnej pomoci vyhlásenej za nezlučiteľnú s vnútorným trhom sa totiž musí vykonať bez meškania a v súlade s postupmi podľa vnútroštátneho práva daného členského štátu za predpokladu, že umožnia okamžité a účinné vykonanie rozhodnutia Komisie. Na tieto účely sú dotknuté členské štáty povinné prijať všetky opatrenia stanovené ich právnymi poriadkami vrátane predbežných opatrení, a to bez toho, aby tým bolo dotknuté právo Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2017, Komisia/Grécko, C-481/16, neuverejnený, EU:C:2017:845, bod 24).
- 70 Pokiaľ ide o prípady, v ktorých protiprávne poskytnutá štátna pomoc musí byť vymáhaná od podnikov príjemcov, ktoré sú v ťažkostiach alebo bol na ne vyhlásený konkurz, treba pripomenúť, že takéto ťažkosti nemajú dosah na povinnosť vymáhania pomoci. Členský štát je teda povinný v príslušných prípadoch vyvolať likvidáciu spoločnosti, zapísať svoju pohľadávku medzi pasíva tejto spoločnosti alebo prijať akékoľvek iné opatrenie umožňujúce vrátenie pomoci (rozsudok zo 17. januára 2018, Komisia/Grécko, C-363/16, EU:C:2018:12, bod 36).
- 71 V danom prípade zo spisu vyplýva, že vzhľadom na ťažkú ekonomickú situáciu ENAE a s cieľom dostať túto spoločnosť do úpadku, aby sa neohrozilo vykonávanie programov „Archimedes“ a „Neptún II“ pre vojenské námorníctvo, a tým sa nepoškodili základné bezpečnostné záujmy Helénskej republiky, v zmysle článku 346 ZFEÚ sa Komisia, tento členský štát a ENAE zaviazali vykonať alternatívnu metódu vymáhania, aby Komisia mohla považovať rozhodnutie 2009/610 za vykonané v celom rozsahu.
- 72 Preto na určenie toho, či Helénska republika prijala všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s rozsudkom konštatujúcim nesplnenie povinnosti, je potrebné overiť, či tento členský štát dodržiaval záväzky spresnené v liste z 1. decembra 2010 alebo či predmetná štátna pomoc, ako je definovaná v článkoch 2, 3, 5, 6, 8, 9 a 11 až 15 rozhodnutia 2009/610, bola v celom rozsahu vrátená uvedeným členským štátom a či informácie uvedené v článku 19 tohto rozhodnutia, boli predložené Komisii.
- 73 Na úvod treba spresniť, že pokiaľ ide o konanie o nesplnení povinnosti na základe článku 260 ods. 2 ZFEÚ, za dátum relevantný pre posúdenie existencie takéhoto nesplnenia povinnosti treba považovať dátum uplynutia lehoty stanovenej vo výzve vydanéj na základe tohto ustanovenia (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuverejnený, EU:C:2018:358, bod 32).
- 74 Keďže Komisia v prejednávanej veci, ako bolo pripomenuté v bode 22 tohto rozsudku, zaslala 27. novembra 2014 Helénskej republike doplňujúcu výzvu v súlade s postupom stanoveným v článku 260 ods. 2 ZFEÚ, relevantným dátumom uvedeným v predchádzajúcom bode je dátum uplynutia lehoty stanovenej v tomto liste, a to 27. januára 2015.
- 75 Pokiaľ ide o záväzky uvedené v liste z 1. decembra 2010, je nesporné, že k tomuto dátumu 27. januára 2015 ich grécke orgány nedodržiavali.
- 76 Zo spisu totiž vyplýva, že jediné opatrenie prijaté Helénskou republikou k uvedenému dátumu bolo prijatie zákona č. 4099/2012, ktorý nadobudol účinnosť 20. decembra 2012.
- 77 V tejto súvislosti však treba spresniť, že zo spisu vyplýva, že rozhodcovský súd ICC, ako aj Monomeles Protodikeio Athinon (Súd prvého stupňa rozhodujúci samosudcom, Atény, Grécko) zistili, že napriek nadobudnutiu účinnosti tohto zákona ENAE skutočne nevrátila verejný pozemok uvádzaný v koncesii suchého doku.
- 78 Podľa protokolu z 26. júna 2018 ENAE vykonala prevod držby pozemku ABK 266 vrátane suchého doku, ktorého užívanie jej bolo udelené koncesiou, ako aj časti pobrežia pred týmto pozemkom. Helénska republika však nepreukázala, že táto spoločnosť skutočne odovzdala gréckemu štátu držbu tohto pozemku pred 27. januárom 2015.

- 79 Preto nie je možné dospieť k záveru, že ENAE sa vzdala koncesie suchého doku, ako si to vyžadovali záväzky uvedené v liste z 1. decembra 2010.
- 80 Pokiaľ ide o tvrdenie Helénskej republiky, podľa ktorého okolnosť, že uvedený pozemok už ENAE viac nepoužíva, vyplýva zo skutočnosti, že táto spoločnosť nevykonáva žiadnu civilnú činnosť od roku 2010, čo vyplýva z rozhodnutia správnej rady uvedenej spoločnosti zo 14. apríla 2010, treba konštatovať, že ani z tohto rozhodnutia, ani zo spisu nevyplýva, že ENAE prerušila svoje civilné činnosti v zmysle záväzkov uvedených v liste z 1. decembra 2010.
- 81 Uvedené rozhodnutie správnej rady sa totiž nemôže vzťahovať na záväzok prerušenia civilných činností ENAE na obdobie pätnástich rokov od 1. decembra 2010, pretože toto rozhodnutie je datované skôr ako list so záväzkami z 27. októbra 2010. Toto rozhodnutie sa obmedzuje na odkaz na skutočnosť, že v súvislosti s dohodou o pôžičke ENAE „je v súčasnosti úplne prerušená nie lodiarska činnosť“.
- 82 Okrem toho na výzvu Súdneho dvora Helénska republika nebola schopná predložiť dokumenty, ktoré by mohli preukázať, že ENAE dodržala povinnosť ukončenia svojich civilných činností na obdobie pätnástich rokov.
- 83 Preto Helénska republika vzhľadom na to, že nepreukázala, že ENAE prerušila svoje civilné činnosti od 1. decembra 2010, nepreukázala, že táto spoločnosť už nepoužívala verejný pozemok, ktorého sa týkala koncesia suchého doku.
- 84 Pokiaľ ide o záväzok týkajúci sa predaja civilných aktív ENAE alebo ich vrátenia gréckemu štátu, je zrejme, že k tomuto predaju alebo vráteniu nedošlo. Tento záväzok teda nebol dodržaný.
- 85 Pokiaľ ide o kompenzačnú záruku uvedenú v článku 16 rozhodnutia 2009/610, treba uviesť, že podľa listu z 1. decembra 2010 sa jej ENAE mala vzdať a nezačať žiadne konanie na jej základe ani s ňou súvisiace konanie. Zo spisu nevyplýva, že k tomuto vzdaniu sa skutočne došlo, ani že Helénska republika zrušila túto záruku legislatívnou cestou. Nedodržala teda tento záväzok.
- 86 Podľa dohody medzi Komisiou, Helénskou republikou a ENAE, vyplývajúcej z listu z 1. decembra 2010, museli byť dodržané všetky záväzky, aby bolo možné preukázať, že rozhodnutie 2009/610 bolo vykonané riadne. Preto stačí, aby jediný z týchto záväzkov dodržaný nebol, aby sa konštatoval neúspech tejto metódy vymáhania. Treba konštatovať, že záväzky vymenované v bode 13 tohto rozsudku dodržané neboli.
- 87 Pokiaľ ide o hlavnú povinnosť Helénskej republiky vymáhať predmetnú štátnu pomoc v plnej výške, ako je stanovené v článkoch 2, 3, 5, 6, 8, 9 a 11 až 15 rozhodnutia 2009/610, stačí konštatovať, že je zjavné, že grécke orgány nesplnili túto povinnosť a že nepredložili Komisii informácie uvedené v článku 19 tohto rozhodnutia.
- 88 Pokiaľ ide o tvrdenie Helénskej republiky, podľa ktorého jej základné bezpečnostné záujmy v zmysle článku 346 ods. 1 písm. b) ZFEÚ neumožňujú spôsobiť úpadok ENAE, keďže takýto postup by mal dosah na všetky aktíva tejto spoločnosti a ohrozil by riadne pokračovanie vojenských činností lodeníc, a tým aj obrannú schopnosť tohto členského štátu, keďže existovalo vhodnejšie opatrenie na likvidáciu uvedenej spoločnosti, ktoré zohľadňovalo základné bezpečnostné záujmy uvedeného členského štátu, a to jej podriadenie osobitnej správe, treba spresniť, že možnosť podriať ENAE osobitnej správe bola gréckym orgánom dostupná pred uplynutím lehoty stanovenej vo výzve, t. j. 27. januárom 2015, pretože zákon č. 4307/2014 nadobudol účinnosť 15. novembra 2014.
- 89 Zo spisu však vyplýva, že návrh na začatie tohto konania bol podaný až 12. októbra 2017.

- 90 Preto aj za predpokladu, že by sa Helénska republika mohla oprávnené dovoľávať svojich základných bezpečnostných záujmov v zmysle článku 346 ods. 1 písm. b) ZFEÚ vo fáze vymáhania predmetnej štátnej pomoci, stačí uviesť, že tento členský štát neprijal k 27. januáru 2015, opatrenie, ktoré sám považuje za primerané so zreteľom na svoje základné bezpečnostné záujmy.
- 91 Helénska republika preto nemôže platne tvrdiť, že prijala všetky opatrenia nevyhnutné na vykonanie postupu vymáhania predmetnej štátnej pomoci. Rozsudok z 27. januára 2015, ktorým sa určilo nesplnenie povinnosti, preto k 27. januáru 2015 zostával nevykonaný.
- 92 V dôsledku toho je potrebné konštatovať, že Helénska republika si tým, že ku dňu uplynutia stanovenej lehoty neprijala všetky opatrenia, ktoré vyžaduje vykonanie rozsudku o určení nesplnenia povinnosti, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ.

O peňažných sankciách

O penále

Argumentácia účastníkov konania

- 93 Po prvé, Komisia zastáva názor, že nesplnenie povinnosti vytýkané Helénskej republike pretrváva v čase preskúmania skutkových okolností Súdnym dvorom.
- 94 Konkrétnejšie, pokiaľ ide o prihlásenie pohľadávky z 22. marca 2018, ktorým Helénska republika informovala osobitného správcu ENAE o svojich pohľadávkach týkajúcich sa vrátenia predmetnej pomoci v rámci postupu osobitnej správy tejto spoločnosti, Komisia sa domnieva, že práve zápis pohľadávok týkajúcich sa vrátenia predmetnej pomoci do zoznamu pohľadávok možno v zásade považovať za primerané opatrenie, ktoré môže zabezpečiť odstránenie narušenia hospodárskej súťaže za predpokladu, že za takým opatrením nasleduje buď vymoženie celej sumy uvedenej pomoci, alebo likvidácia podniku a definitívne ukončenie jeho činností, ak takéto vymoženie zostáva nemožné v rámci konkurzného konania. Jednoduché prihlásenie týchto pohľadávok nepostačuje na to, aby si tento členský štát splnil svoju povinnosť vymáhania. Komisia dodáva, že podľa článku 77 zákona č. 4307/2014 formálny zápis do zoznamu pohľadávok sa vykoná po prevode aktív predmetného podniku vyplývajúcom z osobitnej správy, ktorej tento podnik podlieha, a nie pred týmto prevodom.
- 95 Pokiaľ ide o protokol o odovzdaní, ktorým ENAE previedla držbu pozemku ABK 266, ako aj časti pobrežia nachádzajúceho sa pred týmto pozemkom na ETAD, Komisia poznamenáva, že tento protokol má dátum 26. júna 2018. Preto bolo toto odovzdanie oneskorené, keďže podľa listu z 1. decembra 2010 sa malo uskutočniť do šiestich mesiacov po tomto liste. Okrem toho Komisia tvrdí, že Helénska republika ešte nepredložila mapu jasne uvádzajúcu pozemky vydané štátu ani dôkazy ukazujúce, že ENAE už tieto pozemky nepoužíva.
- 96 Po druhé, pokiaľ ide o výšku penále, Komisia sa opiera o oznámenie SEK(2005) 1658 z 12. decembra 2005, nazvané „Uplatňovanie článku [260 ZFEÚ]“ (Ú. v. ES C 126, 2007, s. 15), aby navrhla, že výška denného penále sa vypočíta vynásobením jednotného základného paušálu vo výške 670 eur koeficientom závažnosti 5 v stupnici 1 až 20 a koeficientom trvania 3, teda maximálnym koeficientom. Získaný výsledok sa potom vynásobí faktorom „n“ vypočítaným pre Helénsku republiku na 3,48, ktorý má odzrkadľovať platobnú schopnosť dotknutého členského štátu a ktorý na tento účel ako zložky zahŕňa hrubý domáci produkt (ďalej len „HDP“) tohto členského štátu a počet hlasov, ktorý má tento štát v Rade.

- 97 Pokiaľ ide o koeficient závažnosti, Komisia vzala do úvahy základný charakter ustanovení Zmluvy o FEÚ v oblasti štátnej pomoci, škodlivý účinok, ktorý mala nezlučiteľná a nevymožiteľná pomoc na lodiarske odvetvie, vysokú sumu nevymoženej pomoci a opakované porušovanie zo strany tohto členského štátu v oblasti štátnej pomoci.
- 98 Čo sa týka koeficientu trvania, Komisia poznamenáva, že nesplnenie povinnosti pretrváva už niekoľko rokov od vyhlásenia rozsudku konštatujúceho nesplnenie povinností a viac ako 8 rokov od oznámenia rozhodnutia 2009/610.
- 99 Pokiaľ ide o faktor „n“, Komisia uvádza, že tento výpočet by sa mal uskutočniť na základe vývoja HDP Helénskej republiky počas posledného roka, za ktorý sú dostupné spoľahlivé hospodárske údaje a váženie hlasov tohto členského štátu v Rade.
- 100 Pokiaľ ide o váženie hlasov v Rade, Komisia zastáva názor, že zmena systému hlasovania v Rade od 1. apríla 2017 neznamená, že je povinná upraviť svoj návrh faktora „n“. Dodáva, že v čase podania žaloby predchádzajúci systém váženia hlasov ešte nebol neplatný. V dôsledku toho faktor, ktorý vyplýva zo starého systému váženia hlasov, bude naďalej referenčným základom pre výpočet sankcií.
- 101 Za týchto podmienok sa Komisia domnieva, že penále 34 974 eur za deň je primerané okolnostiam a proporcionálne k predmetnému nesplneniu povinnosti, ako aj k platobnej schopnosti dotknutého členského štátu.
- 102 Helénska republika, po prvé, uvádza, že prihlásením pohľadávky z 22. marca 2018 predložila svoje pohľadávky v rámci konania o osobitnej správe osobitnému správcovi ENAE. Tento členský štát dodáva, že táto spoločnosť prostredníctvom protokolu z 26. júna 2018 vykonala prevod držby pozemku ABK 266 vrátane suchého doku, ktorého užívanie jej bolo udelené koncesiou, ako aj časti pobrežia pred týmto pozemkom. Podľa uvedeného členského štátu tento prevod držby je dôležitou časťou vykonania povinnosti vrátenia predmetnej štátnej pomoci.
- 103 Po druhé, Helénska republika namieta proti koeficientom závažnosti a trvania porušenia, ktoré určila Komisia.
- 104 V tejto súvislosti uvádza, že Komisia nevzala do úvahy rad skutočností, ktoré oslabujú závažnosť porušenia, ako skutočnosť, že ENAE nevykonáva žiadnu civilnú činnosť už od roku 2010, a nevyvíja teda už žiaden konkurenčný tlak na iné podniky v lodiarskom odvetví. Poukázala tiež na viacero ťažkostí, s ktorými sa stretla pri výkone rozhodnutia 2009/610, najmä pokiaľ ide o rozhodnutie rozhodcovského súdu ICC z 27. júna 2017. Napokon tiež spochybňuje údajné opakovanie porušenia z jej strany v oblasti štátnej pomoci. Z týchto dôvodov sa domnieva, že koeficienty závažnosti a trvania nemôžu mať hodnotu vyššiu než 1.
- 105 Pokiaľ ide o platobnú schopnosť, Helénska republika zastáva na jednej strane názor, že faktor „n“ treba aktualizovať s pomocou posledných hospodárskych údajov. V tejto súvislosti tento členský štát uvádza, že Komisia nevzala do úvahy skutočný stav gréckeho hospodárstva a skutočnosť, že krajina stále podlieha programu makroekonomickej úpravy, pretože nedokáže účinne získavať financie na finančných trhoch.
- 106 Na druhej strane Helénska republika sa domnieva, že faktor „n“ nie je správne vypočítaný, keďže Zmluva o FEÚ od 1. apríla 2017 definitívne upustila od systému váženia hlasov v Rade a nahradila ho systémom dvojitej väčšiny členských štátov a počtu obyvateľstva, podľa ktorého má každý členský štát v Rade iba jeden hlas. Helénska republika sa teda domnieva, že členské štáty, ktorých počet obyvateľstva a HDP sú porovnateľné s jej vlastnými, utrpeli výrazný pokles svojho vplyvu v rámci Rady.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 107 Na úvod treba pripomenúť, že je úlohou Súdného dvora, aby v každej veci a v závislosti od okolností veci, v ktorej koná, ako aj od stupňa presvedčovania a odrádzania, ktorý považuje za potrebný, uložil primerané peňažné sankcie, aby sa najmä zabránilo opakovaniu podobných porušení práva Únie (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 63).
- 108 Podľa ustálenej judikatúry Súdného dvora je uloženie penále v zásade odôvodnené len vtedy, keď nesplnenie povinnosti spočívajúce v tom, že nebol vykonaný predchádzajúci rozsudok, trvá až do posúdenia skutkových okolností Súdnym dvorom (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 64).
- 109 V prejednávanej veci Helénska republika uvádza, že k dátumu posúdenia skutkového stavu Súdnym dvorom vykonala záväzky špecifikované v liste z 1. decembra 2010 a rozhodnutí 2009/610.
- 110 V tejto súvislosti Helénska republika tvrdí, že prihlásila svoje pohľadávky v rámci postupu osobitnej správy osobitnému správcovi ENAE a že ENAE previedla držbu pozemku ABK 266 vrátane suchého doku, ktorého užívanie jej bolo udelené koncesiou, ako aj časť pobrežia pred týmto pozemkom.
- 111 Pokiaľ ide v prvom rade o tvrdenia týkajúce sa prihlásenia pohľadávok, v danom prípade je zjavné, že k dátumu posúdenia skutkového stavu Súdnym dvorom Helénska republika neprihlásila pohľadávky týkajúce sa vrátenia predmetnej pomoci do zoznamu pohľadávok. Zo spisu totiž nevyplýva, že osobitný správca zapísal tieto pohľadávky do zoznamu. Okrem toho podľa článku 77 zákona č. 4307/2014 formálny zápis do zoznamu pohľadávok sa vykoná po prevode aktív predmetného podniku vyplývajúcom z osobitnej správy, ktorej tento podnik podlieha, a nie pred týmto prevodom. Je nesporné, že k takému prevodu nedošlo. Helénska republika tak nemôže účinne namietat, že prihlásením pohľadávky z 22. marca 2018 predložila svoje pohľadávky v rámci konania o osobitnej správe osobitnému správcovi ENAE.
- 112 V každom prípade zápis pohľadávok týkajúcich sa vrátenia predmetnej pomoci do zoznamu pohľadávok sám osebe nepostačuje na splnenie povinnosti vykonania rozsudku, ktorým sa určilo nesplnenie povinnosti (rozsudok z 11. decembra 2012, Komisia/Španielsko, C-610/10, EU:C:2012:781, bod 103). Také prihlásenie pohľadávky sa totiž v zásade považuje za primerané opatrenie, ktoré je vhodné na dosiahnutie odstránenia skreslenia hospodárskej súťaže, ak po takomto opatrení nasleduje buď vrátenie celej sumy uvedenej pomoci, alebo likvidácia podniku a definitívne ukončenie jeho činnosti, ak takéto vrátenie zostáva v rámci konkurzného konania nemožné (rozsudok zo 17. januára 2018, Komisia/Grécko, C-363/16, EU:C:2018:12, bod 42).
- 113 Pokiaľ ide, po druhé, o tvrdenie týkajúce sa prevodu držby pozemku ABK 266, stačí spresniť, že v každom prípade ide iba o čiastočné vykonanie povinnosti vrátenia. Tento prevod sám osebe nezabezpečuje úplné vymoženie predmetnej štátnej pomoci ani dodržanie všetkých záväzkov spresnených v liste z 1. decembra 2010.
- 114 Helénska republika preto nemôže tvrdiť, že ku dňu posúdenia skutkového stavu Súdnym dvorom prijala všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku o určení nesplnenia povinnosti.
- 115 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné konštatovať, že nesplnenie povinnosti vytýkané Helénskej republike pretrvávalo až do času, keď Súdný dvor skúmal skutkové okolnosti v tejto veci.
- 116 Za týchto okolností uloženie Helénskej republike povinnosti zaplatiť penále je vhodným finančným nástrojom na podnietenie tohto členského štátu, aby prijal opatrenia nevyhnutné na ukončenie konštatovaného nesplnenia povinnosti a na zabezpečenie úplného vykonania rozsudku o určení nesplnenia povinnosti.

- 117 Podľa ustálenej judikatúry musí byť penále uložené vo výške, ktorá by členský štát, ktorý nevykonával rozsudok týkajúci sa nesplnenia povinnosti, presvedčila, aby zmenil svoje správanie a ukončil vytýkané porušovanie (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 68).
- 118 Pri výkone svojej právomoci posúdenia veci prislúcha Súdnemu dvoru, aby stanovil také penále, ktoré je jednak prispôbené okolnostiam a jednak primerané konštatovanému nesplneniu povinnosti, ako aj platobnej schopnosti dotknutého členského štátu (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 69).
- 119 Návrhy Komisie týkajúce sa penále nie sú pre Súdny dvor záväzné a sú iba užitočným návodom. Rovnako tak usmernenia ako tie, ktoré sú uvedené v oznámeniach Komisie, nie sú pre Súdny dvor záväzné, ale iba prispievajú k zabezpečeniu transparentnosti, predvídateľnosti a právnej istoty opatrení samotnej Komisie, keď táto inštitúcia predkladá návrhy Súdnemu dvoru. V rámci konania podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ týkajúceho sa nesplnenia povinnosti zo strany členského štátu, ktoré pretrváva napriek tomu, že rovnaké nesplnenie už bolo konštatované v prvom rozsudku vydanom na základe článku 258 ZFEÚ alebo článku 108 ods. 2 ZFEÚ, musí mať Súdny dvor možnosť voľne stanoviť výšku a spôsob platby uloženého penále, ktoré považuje za primerané, aby motivovalo tento členský štát na ukončenie nesplnenia povinností vyplývajúceho z tohto prvého rozsudku Súdneho dvora (pozri v tomto zmysle rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 70).
- 120 Na účely stanovenia výšky penále medzi základné kritériá, ktoré je potrebné zohľadniť na zabezpečenie donucovacieho charakteru tohto penále a aby sa právo Únie uplatňovalo jednotne a účinne, v zásade patria závažnosť porušenia, jeho trvanie a platobná schopnosť dotknutého členského štátu. Na účely uplatňovania týchto kritérií je potrebné zohľadniť najmä dôsledky, ktoré má nevykonanie rozsudku na súkromné a verejné záujmy, ako aj naliehavosť dosiahnutia toho, aby si dotknutý členský štát splnil svoje povinnosti (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 71).
- 121 Po prvé, pokiaľ ide o závažnosť porušenia, treba zdôrazniť, ako to uviedol generálny advokát v bode 124 svojich návrhov, kľúčovú povahu ustanovení Zmluvy o FEÚ v oblasti štátnej pomoci.
- 122 Pravidlá, ktoré sú predmetom rozhodnutia 2009/610 a rozsudku o určení nesplnenia povinnosti, predstavujú totiž výraz jednej z podstatných úloh zverených Európskej únii na základe článku 3 ods. 3 ZEÚ, teda vytvorenie vnútorného trhu, ako aj protokolu (č. 27) o vnútornom trhu a hospodárskej súťaži, ktorý je podľa článku 51 ZEÚ súčasťou Zmlúv a podľa ktorého vnútorný trh obsahuje systém, ktorým sa zabezpečuje, aby hospodárska súťaž nebola narušená.
- 123 Význam porušených ustanovení Únie v takom prípade, akým je ten, o ktorý ide v tejto veci, sa odráža najmä v skutočnosti, že vrátením pomoci vyhlásenej za protiprávnu a nezlučiteľnú so spoločným trhom sa odstraňuje skreslenie hospodárskej súťaže spôsobené konkurenčnou výhodou, ktorá vyplývala z takejto pomoci, a že týmto vrátením príjemca stráca výhodu, ktorú mal na trhu v porovnaní so svojimi konkurentmi (rozsudok z 11. decembra 2012, Komisia/Španielsko, C-610/10, EU:C:2012:781, bod 127).
- 124 Pokiaľ ide o nesplnenie povinnosti konštatované v tomto prípade, treba po prvé pripomenúť, že Helénska republika nevymohla predmetnú štátnu pomoc v celom rozsahu a ani nedodrжала záväzky špecifikované v liste z 1. decembra 2010. Vzhľadom na zásadu pripomenutú v bode 118 tohto rozsudku, podľa ktorej musí byť penále prispôbené okolnostiam a primerané konštatovanému nesplneniu povinností, treba zohľadniť skutočnosť, že ENAE zastúpená jej osobitným správcom odovzdala držbu pozemku ABK 266 vrátane suchého doku, ktorého užívanie jej bolo udelené koncesiou, ako aj časti pobrežia nachádzajúcej sa pred týmto pozemkom ETAD a že tento pozemok predstavuje dôležitú časť civilných aktív ENAE.

- 125 Po druhé, treba zdôrazniť značnú výšku nevymoženej pomoci. Ako to poznamenal generálny advokát v bode 125 svojich návrhov, suma, ktorá sa má vymôcť, sa neustále zvyšuje o uplatniteľné úroky a v čase pojednávania presahovala 670 miliónov eur, teda viac než 2,6-krát pôvodnú sumu.
- 126 Po tretie, treba zohľadniť skutočnosť, že lodiaarsky trh je cezhraničný. Tento hospodársky sektor je rozptýlený v takmer väčšine členských štátov. V dôsledku toho škodlivý účinok nezlučiteľnej nevymoženej pomoci má vplyv nielen na podniky v Grécku, ale aj vo zvyšku Únie.
- 127 Po štvrté, pokiaľ ide o tvrdenie Helénskej republiky, podľa ktorého existujú okolnosti, ktoré oslabujú závažnosť porušenia, najmä ťažkosti ako obštrukcie a absencia akejkoľvek spolupráce zo strany ENAE pri vykonávaní záväzkov spresnených v liste z 1. decembra 2010 a účinky rozhodnutia rozhodcovského súdu ICC z 27. júna 2017, je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry právne, politické alebo praktické ťažkosti, ktorým dotknutý členský štát čelí pri vykonaní rozhodnutia, ktorým sa nariaďuje vymáhanie protiprávnej pomoci, bez toho, aby sa prijal skutočný prístup voči predmetným podnikom na účely vymáhania pomoci a Komisii navrhli alternatívne spôsoby vykonávania takeého rozhodnutia, ktoré by umožnili prekonať uvedené ťažkosti, nemôžu odôvodniť nesplnenie povinností, ktoré tomuto členskému štátu vyplývajú z práva Únie, týmto členským štátom. Rovnako je to, čo sa týka údajných vnútorných problémov pri vykonávaní rozhodnutia Komisie (rozsudok z 9. novembra 2017, Komisia/Grécko, C-481/16, neuverejnený, EU:C:2017:845, bod 29). Za týchto okolností ťažkosti, na ktoré sa odvoláva Helénska republika, v danom prípade nemožno považovať za poľahčujúce okolnosti.
- 128 Napokon treba konštatovať opakované porušovania zo strany tohto členského štátu v oblasti štátnej pomoci. Helénska republika totiž bola odsúdená na jednej strane v rámci žaloby podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ za nevykonanie rozhodnutí o vymáhaní pomoci vo veciach, v ktorých boli vyhlásené rozsudky z 1. marca 2012, Komisia/Grécko (C-354/10, neuverejnený, EU:C:2012:109), zo 17. októbra 2013, Komisia/Grécko (C-263/12, neuverejnený, EU:C:2013:673), z 9. novembra 2017, Komisia/Grécko (C-481/16, neuverejnený, EU:C:2017:845), a zo 17. januára 2018, Komisia/Grécko (C-363/16, EU:C:2018:12), ako aj na druhej strane v rámci žaloby podľa článku 228 ods. 2 tretieho pododseku ES vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok zo 7. júla 2009, Komisia/Grécko (C-369/07, EU:C:2009:428).
- 129 Treba konštatovať, že v danom prípade má porušenie pravidiel Zmluvy o FEÚ v oblasti štátnej pomoci závažnú povahu.
- 130 Po druhé, pokiaľ ide o trvanie porušenia, to treba hodnotiť zohľadňujúc moment, ku ktorému Súdny dvor posudzoval skutkový stav, a nie moment, keď Komisia namietala voči porušeniu pred Súdnym dvorom (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuverejnený, EU:C:2018:358, bod 78).
- 131 Za týchto okolností, keďže Helénska republika nebola schopná preukázať, že nesplnenie jej povinnosti vykonať v celom rozsahu rozsudok konštatujúci nesplnenie povinnosti bolo skutočne ukončené, je potrebné dôjsť k záveru, že uvedené nesplnenie povinnosti trvá už viac ako šesť rokov, čo predstavuje značne dlhé obdobie.
- 132 Po tretie, pokiaľ ide o platobnú schopnosť a konkrétnejšie návrh Komisie vynásobiť základnú sumu osobitným koeficientom vzťahujúcim sa na Helénsku republiku, Súdny dvor opakovane rozhodol, že táto metóda výpočtu predstavuje vhodný nástroj, ktorý odráža platobnú schopnosť dotknutého členského štátu, pričom zachováva primeraný odstup medzi jednotlivými členskými štátmi (rozsudok zo 7. júla 2009, Komisia/Grécko, C-369/07, EU:C:2009:428, bod 123).
- 133 Ako to poznamenal generálny advokát v bode 132 svojich návrhov, Súdny dvor v ustálenej judikatúre na účely výpočtu finančných sankcií súhlasil zohľadniť HDP dotknutého členského štátu a počet hlasov, ktorými tento štát disponuje v Rade (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. júla 2000,

Komisia/Grécko, C-387/97, EU:C:2000:356, bod 88; z 25. novembra 2003, Komisia/Španielsko, C-278/01, EU:C:2003:635, bod 59; z 10. januára 2008, Komisia/Portugalsko, C-70/06, EU:C:2008:3, bod 48, a zo 4. júna 2009, Komisia/Grécko, C-109/08, EU:C:2009:346, bod 42).

- 134 Pokiaľ ide o kritérium HDP, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že treba zobrať do úvahy najnovší vývoj HDP členského štátu v čase posudzovania skutkového stavu Súdny dvorom (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuverejnený, EU:C:2018:358, bod 81 a citovaná judikatúra).
- 135 Treba teda zohľadniť skutočnosť, že na jednej strane HDP Helénskej republiky sa v rokoch 2010 až 2016 znížilo o viac ako 25 %, a na druhej strane v roku 2017 HDP po prvýkrát od roku 2007 rástlo. Význam tejto hospodárskej krízy bol teda Súdny dvorom pri určení sumy penále riadne zohľadnený.
- 136 Pokiaľ ide o kritérium počtu hlasov, ktorými členský štát disponuje v Rade, treba spresniť, že podľa článku 3 ods. 1 protokolu (č. 36) o prechodných ustanoveniach nadobudol od 1. novembra 2014 účinnosť nový postup hlasovania kvalifikovanou väčšinou, dvojité väčšine.
- 137 V súlade s článkom 3 ods. 2 tohto protokolu môžu členské štáty až do 31. marca 2017 stále požiadať o hlasovanie na základe predchádzajúceho pravidla kvalifikovanej väčšiny.
- 138 Od 1. apríla 2017 sa systém váženia hlasov nahradil systémom dvojitej väčšiny, podľa ktorého je kvalifikovaná väčšina dosiahnutá, ak združuje 55 % členov Rady alebo 72 %, ak návrh nepochádza z Komisie alebo vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ktorí predstavujú aspoň 65 % celkového počtu obyvateľstva Únie.
- 139 Vzhľadom na podrobnosti nového systému dvojitej väčšiny a rozdiely, ktoré má v porovnaní s predchádzajúcim systémom váženia hlasov, nový systém dvojitej väčšiny sa nedá priamo uplatniť na mechanizmus výpočtu pokút, a nemôže teda na tieto ciele účelne nahradiť predchádzajúci systém váženia hlasov.
- 140 Ako to poznamenal generálny advokát v bode 140 svojich návrhov, nový systém dvojitej väčšiny neposkytuje uspokojivé kritériá umožňujúce primerane určiť platobnú schopnosť členských štátov.
- 141 Okrem toho treba uviesť, že vo svojej judikatúre nasledujúcej po 1. apríli 2017, teda dátume, od ktorého už predchádzajúci systém váženia hlasov nie je uplatniteľný, Súdny dvor berie na účely posúdenia platobnej schopnosti členských štátov do úvahy iba HDP príslušného členského štátu (rozsudky z 22. februára 2018, Komisia/Grécko, C-328/16, EU:C:2018:98, a z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuverejnený, EU:C:2018:358).
- 142 V tejto súvislosti na účely posúdenia platobnej schopnosti Helénskej republiky netreba zohľadniť kritérium počtu hlasov, ktorými tento štát disponuje v Rade, alebo nového systému dvojitej väčšiny, ale treba sa opierať o HDP uvedeného členského štátu ako prevládajúci prvok.
- 143 Pokiaľ ide o periodicitu penále, treba zohľadniť špecifickosť operácií vymáhania predmetnej pomoci, ktorej sa dovoľáva Helénska republika.
- 144 Zdá sa, že pre Helénsku republiku bude mimoriadne ťažké dosiahnuť v krátkej lehote úplné vykonanie rozhodnutia 2009/610, a teda rozsudku konštatujúceho nesplnenie povinnosti, a to vzhľadom na skutočnosť, že operácie na to nemôžu byť okamžité a ich dosah nemožno okamžite postrehnúť.
- 145 Vzhľadom na tento osobitný aspekt možno predpokladať, že uvedenému členskému štátu sa v značnej miere podarí zvýšiť stupeň vykonania rozhodnutia 2009/610 bez toho, aby v stanovenej lehote dosiahol jeho úplné vykonanie.

- 146 Z toho vyplýva, že k prípadnému konštatovaniu ukončenia porušovania by mohlo dôjsť až na konci obdobia, v ktorom sa dali vyhodnotiť všetky dosiahnuté výsledky.
- 147 Preto treba stanoviť polročné penále s cieľom umožniť Komisii posúdiť stav napredovania s opatreniami na vykonanie tohto rozsudku vzhľadom na situáciu platnú na konci predmetného obdobia.
- 148 Helénskej republike treba preto uložiť povinnosť zaplatiť Komisii penále vo výške 7 294 000 eur za každý polrok omeškania pri vykonaní opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s rozsudkom konštatujúcim nesplnenie povinnosti odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku až do dňa úplného vykonania tohto rozsudku.

O paušálnej pokute

Argumentácia účastníkov konania

- 149 Pokiaľ ide o výšku paušálnej pokuty, Komisia navrhuje, aby ju Súdny dvor určil vynásobením dennej sumy počtom dní trvania porušenia.
- 150 Komisia navrhuje uplatniť na výpočet paušálnej pokuty rovnaký koeficient závažnosti a rovnaký faktor „n“ ako v rámci penále. Naproti tomu základný paušál na výpočet paušálnej pokuty by bol stanovený na 220 eur na deň. Na rozdiel od výpočtu penále sa koeficient trvania neuplatní, pretože trvanie porušenia je už zohľadnené pri násobení dennej sumy počtom dní pretrvávania porušenia.
- 151 Komisia na tomto základe navrhuje prijať paušálnu pokutu vypočítanú vynásobením sumy 3 828 eur počtom dní, ktoré uplynuli medzi vyhlásením rozsudku o určení nesplnenia povinnosti, a dátumom, keď si Helénska republika splnila svoje povinnosti, alebo ak k tomu nedošlo, dátumom vyhlásenia tohto rozsudku.
- 152 Helénska republika neuviedla konkrétne tvrdenia v súvislosti s paušálnou pokutou. V rozsahu, v akom Komisia používa pri svojom výpočte rovnaké kritériá, ako sú kritériá použité na výpočet penále, ako sú závažnosť a trvanie porušenia, je potrebné vziať do úvahy tvrdenia Helénskej republiky uvádzané vo vzťahu k penále.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 153 Na úvod je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor je v rámci výkonu voľnej úvahy, ktorá mu prináleží v danej oblasti, oprávnený kumulatívne uložiť penále a paušálnu pokutu (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 96).
- 154 Uloženie paušálnej pokuty a prípadné stanovenie jej výšky v každom konkrétnom prípade nutne závisí od všetkých relevantných faktorov, ktoré sa týkajú tak charakteristík konštatovaného nesplnenia povinnosti, ako aj samotného postoja dotknutého členského štátu, ktorého sa konanie začaté podľa článku 260 ZFEÚ týka. V tomto smere tento článok poskytuje Súdnemu dvoru širokú mieru voľnej úvahy pri rozhodovaní, či uloží, alebo neuloží túto sankciu, a prípadne pri stanovení jej výšky (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 97).
- 155 V prejednávanej veci všetky právne a skutkové okolnosti, ktoré viedli ku konštatovaniu nesplnenia povinnosti, naznačujú, že účinná prevencia pred opakovaním podobných porušení práva Únie v budúcnosti si môže vyžadovať prijatie takeého odradzujúceho opatrenia, akým je uloženie paušálnej pokuty.

- 156 Za týchto okolností Súdnemu dvoru prináleží, aby v rámci svojej diskrečnej právomoci stanovil výšku tejto paušálnej pokuty tak, aby bola jednak prispôsobená okolnostiam a jednak primeraná zistenému nesplneniu povinnosti (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 99).
- 157 Medzi relevantné faktory v tejto súvislosti patria najmä také skutočnosti, akými sú závažnosť zisteného porušenia a obdobie, počas ktorého toto porušenie pretrvávalo od vyhlásenia rozsudku, ktorým bolo konštatované (rozsudok z 31. mája 2018, Komisia/Taliansko, C-251/17, neuvverejnený, EU:C:2018:358, bod 100).
- 158 Okolnosti prejednávanej veci, ktoré majú byť zohľadnené, vyplývajú najmä z úvah nachádzajúcich sa v bodoch 120 až 142 tohto rozsudku a týkajúcich sa závažnosti a trvania porušenia, ako aj platobnej schopnosti dotknutého členského štátu.
- 159 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy predstavuje stanovenie výšky paušálnej pokuty, ktorú musí Helénska republika zaplatiť, na 10 000 000 eur spravodlivé posúdenie okolností prejednávanej veci.
- 160 V dôsledku toho je potrebné uložiť Helénskej republike povinnosť zaplatiť Komisii paušálnu pokutu vo výške 10 000 000 eur.

O trovách konania

- 161 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku sa účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, uloží povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla uložiť Helénskej republike povinnosť nahradiť trovy konania a bolo konštatované nesplnenie povinnosti týmto štátom, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Helénska republika si tým, že k dátumu uplynutia lehoty stanovenej Európskou komisiou vo výzve z 27. novembra 2014 neprijala všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku z 28. júna 2012, Komisia/Grécko (C-485/10, neuvverejnený, EU:C:2012:395), nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ.**
2. **Helénska republika je povinná zaplatiť Európskej komisii penále vo výške 7 294 000 eur za každé obdobie šiestich mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku až do dátumu vykonania rozsudku z 28. júna 2012, Komisia/Grécko (C-485/10, neuvverejnený, EU:C:2012:395).**
3. **Helénska republika je povinná zaplatiť Európskej komisii paušálnu pokutu vo výške 10 000 000 eur.**
4. **Helénska republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy